

บทที่ 7

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1 บทสรุป

CISG กฎหมายอังกฤษ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต่างให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาในเรื่องหน้าที่ของผู้ขายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในสินค้า แต่กฎหมายทั้ง 3 ฉบับมีวิธีการแก้ปัญหาในเรื่องนี้ที่แตกต่างกันในสาระสำคัญ ทั้งในเรื่องหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขาย ความจำเป็นของผู้ขายในการรู้ถึงเหตุแห่งการรบกวนขัดสิทธิ ข้อยกเว้นความรับผิด และเรื่องอายุความ ซึ่งเมื่อได้พิจารณาความแตกต่างของกฎหมายทั้ง 3 ฉบับในมุมมองทางการค้าระหว่างประเทศแล้ว วิธีการแก้ปัญหาของ CISG จะมีความเหมาะสมกับการค้าระหว่างประเทศมากกว่า บทบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ของกฎหมายอังกฤษหรือกฎหมายไทย แต่ก็มีข้อยกเว้นในเรื่องอายุความที่ CISG ยังคงมีความไม่เหมาะสมโดยไม่ได้กำหนดระยะเวลาอายุความไว้ ผู้ซื้อจึงสามารถฟ้องร้องเมื่อไรก็ได้ ซึ่งก่อให้เกิดภาระอันเกินสมควรและเกิดความไม่แน่นอนในสิทธิของผู้ขาย

2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ของประเทศไทยในเรื่องนี้ไม่มีความเหมาะสมกับการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในทางการค้าระหว่างประเทศ ประเทศไทยจึงควรที่จะนำแนวทางแก้ปัญหาในเรื่องหน้าที่ของผู้ขายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในสินค้าของ CISG ยกเว้นเรื่องอายุความมาเป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งแนวทางที่ประเทศไทยควรนำมาใช้เพื่อบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในสินค้าในการค้าระหว่างประเทศ โดยสรุปแล้วควรมีแนวทางดังต่อไปนี้

1. กำหนดให้หน้าที่ของผู้ขายรวมถึงกรณีที่บุคคลภายนอกทำการฟ้องร้องแม้ไม่มีสิทธิอยู่จริง แต่ไม่รวมถึงกรณีที่ผู้ขายสามารถพิสูจน์ได้ว่าบุคคลภายนอกที่ทำการฟ้องร้องไม่มีหลักฐานในการฟ้องร้อง
2. การพิจารณาว่าผู้ขายได้ทำหน้าที่ของตนหรือไม่ ให้พิจารณาในเวลาที่จะส่งมอบสินค้า

3. แบ่งความจำเป็นในความรู้ถึงเหตุแห่งการรบกวนขัดสิทธิของผู้ชายออกเป็น 2 กรณีคือ

3.1. กรณีที่ไม่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ผู้ชายไม่จำเป็นต้องรู้ถึงเหตุแห่งการรบกวนขัดสิทธิ ผู้ชายจะต้องรับผิดชอบเมื่อมีการรบกวนขัดสิทธิเกิดขึ้น

3.2. กรณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ผู้ชายจะต้องรู้หรือไม่อาจจะไม่รู้ถึงเหตุรบกวนขัดสิทธิจึงจะรับผิดชอบ

4. กรณีการรบกวนขัดสิทธิเกิดจากการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลภายนอก จะจำกัดหน้าที่ของผู้ชายกรณีสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในรัฐที่คู่สัญญาคาดหมายได้ว่าสินค้านั้นจะถูกใช้หรือขายต่อในรัฐนั้น หรือสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในรัฐของผู้ซื้อที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่

5. กำหนดข้อยกเว้นความรับผิดโดยมีสาระสำคัญดังนี้

5.1. เมื่อผู้ชายผิดหน้าที่ ผู้ซื้อต้องแจ้งผู้ชายถึงเหตุและลักษณะของการรบกวนขัดสิทธิในเวลาอันสมควร มิฉะนั้นผู้ชายพ้นความรับผิด

5.2. ผู้ชายไม่ต้องรับผิดชอบในกรณีที่ไม่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาหากผู้ซื้อยอมรับสินค้า แต่หากเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ผู้ชายจะไม่ต้องรับผิดชอบหากผู้ซื้อไม่รู้ถึงทรัพย์สินทางปัญญานั้นในขณะทำสัญญา

5.3. คู่สัญญาสามารถทำข้อตกลงยกเว้นความรับผิดได้ แต่ต้องพิจารณาความมีผลของข้อตกลงนั้นตามกฎหมายภายในที่บังคับแก่สัญญา

6. แยกการพิจารณากรณีที่ไมเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาออกจากกรณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา

7. กำหนดวิธีการเยียวยาแก่ผู้ซื้อให้มีวิธีการดังต่อไปนี้

- 7.1. การให้สิทธิผู้ซื้อในการเรียกร้องให้ผู้ชายชำระหนี้
- 7.2. การให้สิทธิผู้ซื้อในการกำหนดระยะเวลาให้ผู้ชายชำระหนี้
- 7.3. การให้สิทธิผู้ชายเข้าเยียวยาความบกพร่องในสิทธิ
- 7.4. การให้สิทธิผู้ซื้อเลิกสัญญา
- 7.5. การให้สิทธิผู้ซื้อเรียกค่าเสียหาย

8. กำหนดระยะเวลาอายุความ 2 ปีนับโดยการเริ่มนับระยะเวลาสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณีคือ

8.1. กรณีผู้ซื้อต้องการให้ผู้ชายเยียวยาทางอื่นนอกจากการเข้าแก้ไขการผิดหน้าที่ ให้เริ่มนับอายุความตั้งแต่วันที่หรือควรจะรู้ถึงเหตุในการฟ้องร้องผู้ชาย

8.2. กรณีผู้ซื้อต้องการให้ผู้ขายเยียวยาโดยการเข้าแก้ไขการผิดหน้าที่ ให้เริ่มนับอายุความตั้งแต่วันที่ผู้ขายปฏิเสธในการเข้าแก้ไขหรือเมื่อเลยระยะเวลาอันสมควรในการแก้ไข

จากแนวทางในการบัญญัติกฎหมายดังที่ได้อธิบายข้างต้น ผู้เขียนขอเสนอให้มีการบัญญัติกฎหมายในการกำหนดหน้าที่ของผู้ขายที่เกี่ยวกับสิทธิในสินค้าในการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ ดังนี้

มาตรา 1 “ผู้ขายต้องส่งมอบสินค้าที่ปลอดจากสิทธิหรือการฟ้องร้องของบุคคลภายนอก เว้นแต่ ผู้ซื้อตกลงที่จะยอมรับสินค้าที่อยู่ภายใต้สิทธิหรือการฟ้องร้องนั้น แต่หากสิทธิหรือการฟ้องร้องดังกล่าวมีฐานจากสิทธิในทางอุตสาหกรรมหรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่นหน้าที่ของผู้ขายให้อยู่ภายใต้บังคับของมาตรา 2”

มาตรา 2 “ผู้ขายจะต้องส่งมอบสินค้าที่ปลอดจากสิทธิหรือการฟ้องร้องของบุคคลภายนอกที่มีฐานจากสิทธิในทางอุตสาหกรรมหรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น ซึ่งผู้ขายรู้หรือควรจะรู้ในเวลาที่ทำสัญญา ทั้งนี้สิทธิหรือการฟ้องร้องนั้นต้องมีฐานจากสิทธิในทางอุตสาหกรรมหรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น

(1) ตามกฎหมายของรัฐที่สินค้าจะถูกขายต่อหรือถูกใช้โดยประการอื่น หากคู่สัญญาคาดหมายในเวลาที่ทำสัญญาว่าสินค้าจะถูกขายต่อหรือถูกใช้โดยประการอื่นในรัฐนั้น

(2) ตามกฎหมายของรัฐที่ผู้ซื้อ มีสถานประกอบธุรกิจ ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามอนุมาตรา 1

หน้าที่ของผู้ขายภายใต้วรรคก่อนไม่รวมถึงกรณีที่

(1) ผู้ซื้อหรือควรจะรู้ถึงสิทธิหรือการฟ้องร้องดังกล่าวในขณะที่ทำสัญญา หรือ

(2) สิทธิหรือการฟ้องร้องนั้นเป็นผลจากการที่ผู้ขายกระทำตามข้อมูลทางเทคนิค

รูปแบบ สูตร หรือการกำหนดเฉพาะอื่นใดที่กระทำโดยผู้ซื้อ”

มาตรา 3 “ผู้ซื้อจะเสียสิทธิในการอ้างสิทธิตามมาตรา 1 หรือ มาตรา 2 ถ้าผู้ซื้อไม่ได้แจ้งผู้ขายถึงสภาพโดยเฉพาะของสิทธิหรือการฟ้องร้องของบุคคลภายนอกภายในระยะเวลาอันสมควรหลังจากได้รู้หรือควรจะได้รู้ถึงสิทธิหรือการฟ้องร้องนั้น

ผู้ขายไม่อาจอ้างสิทธิตามมาตรา 1 ก่อนได้ หากผู้ขายรู้ถึงสิทธิหรือการฟ้องร้องของบุคคลภายนอกและสภาพของสิทธิหรือการฟ้องร้องนั้น”

มาตรา 4 “หากผู้ซื้อต้องการให้ผู้ขายแก้ไขการมีอยู่ของสิทธิหรือการฟ้องร้องของบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสินค้า

(1) ห้ามผู้ซื้อฟ้องร้องผู้ขายเมื่อพ้นสองปี นับแต่ผู้ซื้อหรือควรจะรู้ถึงการปฏิเสธในการแก้ไขโดยผู้ขาย หรือนับแต่พ้นระยะเวลาอันสมควรในการแก้ไขการมีอยู่ของสิทธิหรือการฟ้องร้องของบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสินค้า

(2) หากผู้ขายแก้ไขการมีอยู่ของสิทธิหรือการฟ้องร้องของบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสินค้าได้สำเร็จ ในการเรียกค่าเสียหายที่เหลืออยู่ กำหนดให้มีอายุความสองปีนับแต่การแก้ไขนั้นสำเร็จ

หากผู้ซื้อต้องการให้ผู้ขายเยียวยาโดยวิธีอื่น นอกจากการแก้ไขการมีอยู่ของสิทธิหรือการฟ้องร้องของบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสินค้า ห้ามผู้ซื้อฟ้องร้องเมื่อพ้นสองปี นับแต่ผู้ซื้อหรือควรจะรู้ถึงการมีอยู่ของสิทธิหรือการฟ้องร้องของบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสินค้า”